

14	„ПОРТОРОЖ“	У зимском периоду (од 30. октобра до 25 марта)			21,30	23,00	1,2,7
		21,00	23,00	1,2,7			
		У зимском периоду (од 30. октобра до 28 фебруара)			У летњем периоду (од 26 марта до 23 септембра)		
		05,30	15,00	1,2,3	06,00	20,00	1,2,3
		У зимском периоду (од 30 октобра до 28 фебруара)			08,00	20,00	4,5,6,7
		08,00	15,00	4,5,6,7	У летњем периоду (од 24 септембра до 28 октобра)		
		У зимском периоду (од 1 марта до 25 марта)			06,00	17,00	1,2,3
		05,30	17,00	1,2,3	08,00	17,00	4,5,6,7
У зимском периоду (од 1 марта до 25 марта)							
08,00	17,00	4,5,6,7					

2 Ова наредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

VI/01 Бр 6084/1
2 новембра 1989 године
Београд

Савезни секретар за саобраћај и везе,
Јожеф Слокар, с р

1104

На основу члана 33 став 1 Закона о мерним јединицама и мерилима („Службени лист СФРЈ“, бр 9/34, 59/86 и 20/89), директор Савезног завода за мере и драгоцене метале прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕТРОЛОШКИМ УСЛОВИМА ЗА АУТОМАТСКЕ РЕФРАКТОМЕТРЕ КОЈИМА СЕ МЕРИ МАСЕНИ САДРЖАЈ ШЕЋЕРА У ШИРИ

Члан 1

Овим правилником прописују се метролошки услови које морају испуњавати аутоматски рефрактометри којима се мери масени садржај шећера у ширини (у даљем тексту рефрактометри)

Метролошки услови из става 1 овог члана означавају се скраћено ознаком MUS GR-1/1

Члан 2

Под рефрактометрима, у смислу овог правилника, подразумевају се инструменти којима се мери индекс преламања светлости природне ширине пре ферментације коришћењем појаве тоталне рефракције (потпуног преламања) светлости

Рефрактометри се могу користити и за мерење индекса преламања светлости раствора шећера

Члан 3

Рефрактометри могу бити баждарени тако да резултат мерења представља вредност

- 1) индекса преламања,
- 2) масеног садржаја шећера,
- 3) концентрације шећера,
- 4) величине која је у директном односу са неком од наведених величина (нпр могућег запреминског садржаја алкохола)

Члан 4

Величине из члана 3 тач 1 и 2 овог правилника имају следећа значења

- 1) индекс преламања светлости хомогене супстанције дефинисан је као однос брзине светлости у вакууму и брзине светлости у тој супстанцији
- 2) масени садржај шећера (сахарозе) у воденом раствору изражава се у процентима, а једнак је броју грама

шећера у 100 грама раствора Масени садржај шећера у ширини, према конвенцији, једнак је масеном садржају шећера воденог раствора који има исти индекс преламања светлости одређене таласне дужине

Члан 5

Мерни опсег рефрактометра за одређену величину мора обухватати одговарајуће вредности дате у табели 1 (у прилогу), а може бити и шири, тако да обухвата вредности мање од најмање, односно веће од највеће вредности дате у табели 1

Мерни опсег може имати прекид на делу између нуле и минималне мерене вредности

Члан 6

Зависно од мерене величине, најмањи подељак скале рефрактометра мора да износи

- 1) $2 \cdot 10^{-4}$ или $2 \cdot 10^{-3}$ за индекс преламања,
- 2) 0,1% или 0,2% за масени садржај шећера,
- 3) 1 g/l или 2 g/l за концентрацију шећера,
- 4) 0,1% за могући запремински садржај алкохола

Члан 7

Највећа дозвољена грешка при првом прегледу, као и при прегледима после сервисирања рефрактометара, износи један подељак у односу на референтни водени раствор шећера, односно два подељка при употреби ширине као референтног материјала

Највећа дозвољена грешка при периодичним прегледима рефрактометара износи колико и грешка из става 1 овог члана, увећана за 0,5 подељка

Члан 8

Одступање нуле рефрактометра, при нормалним условима употребе (које прописује произвођач) у току четри сата од укључивања не сме бити веће од пола подељка

Члан 9

Конструкција рефрактометра мора бити таква да омогућава његово несметано коришћење и једноставно руковање, као и његово подешавање и жигосање

Делови рефрактометра морају бити израђени од материјала којим се обезбеђују чврстина и стабилност под нормалним условима употребе

Кућиште рефрактометра мора бити чврсто и израђено тако да делови уређаја буду заштићени од механичких оштећења, прашина и влаге

Члан 10

Показни уређај рефрактометра може бити аналогни или дигитални

Члан 11

Аналогни показни уређај обухвата скалу снабдевену иглом или показивачем са континуалним или дисконтинуалним померањем

Дужина подељка скале треба да износи најмање 1 cm. Дебљина црта поделе треба да буде приближно једнака дебљини игле или показивача, а највише једнака четвртини дужине подељка

Део игле или показивача који прекрива скалу мора бити једнак најмање трећини најкраће црте поделе

Сваки десети подељак скале мора бити означен бројем, а сваки пети подељак мора се разликовати од осталих

Члан 12

Ако је показни уређај дигиталан, цифре које формирају резултат морају бити висине најмање 2,5 cm

Члан 13

Рефрактометар може бити снабдевен штампачем за штампање резултата мерења

Ако је рефрактометар са дигиталним показним уређајем, одштампани резултат мерења мора представљати поновљено показивање инструмента

Кад је рефрактометар снабдевен аналогним показним уређајем, одштампана вредност је измерена вредност заокружена на најближу половину подељка

Штампање резултата мерења не сме бити могуће пре завршетка мерења

Члан 14

Рефрактометри могу бити снабдевени уређајем за подешавање нуле, при чему подешавање мора бити једноставно и континуално без обзира на тип показног уређаја

Са обе стране нуле подељци морају бити ситнији тако да несигурност подешавања и контроле нуле буде мања од четвртине подељка. Опсег контролне скале која се преклапа са мерном скалом не сме бити шири од једног подељка скале

Прилаз командама за подешавање нуле мора бити заштићен

Члан 15

Рефрактометри који нису опремљени уређајем за подешавање нуле морају бити конструисани тако да резултат који одговара изабраној контролној вредности одступа од те вредности највише за \pm једну четвртину подељка

Такви рефрактометри морају бити опремљени уређајем за самоконтролу контролне вредности

Члан 16

Рефрактометри треба да буду опремљени уређајем који обезбеђује да показивања инструмента одговарају мерним вредностима на температури 20 °C. Такав уређај за температурну компензацију мора да сигнализира увек кад радна температура пређе опсег компензације

Члан 17

Рефрактометри морају бити конструисани тако да промене у границама $\pm 10\%$ називног напона и $\pm 2\%$ називне фреквенције електричног извора не изазивају промене резултата мерења веће од највеће дозвољене грешке рефрактометра

Члан 18

Радна температура рефрактометра треба да буде у границама од + 10 °C до + 30 °C

Члан 19

Део уређаја кроз који пролази течност која се мери,

као и оптичка површина сензора у контакту са флуидом, морају се аутоматски и ефикасно чистити, при чему не сме долазити до оштећења инструмента

Члан 20

Написи и ознаке на рефрактометру морају бити исписани на једном од језика и писама народа, односно на родности Југославије

Написи и ознаке на рефрактометру морају бити јасни, добро видљиви и исписани тако да се не могу избрисати или скинути

Члан 21

На сваком рефрактометру морају бити исписани

- 1) име мерене величине,
- 2) мерна јединица,
- 3) врста мерила (рефрактометар) и ознака типа
- 4) фирма, односно назив или знак произвођача
- 5) службена ознака типа рефрактометра, ако је извршено испитивање типа,
- 6) фабрички број и година производње,
- 7) референтна температура,
- 8) мерни опсег

Члан 22

Рефрактометри који су у употреби пре дана ступања на снагу овог правилника, а нису калибрисани у процентима у складу са одредбама овог правилника, примаће се на преглед ако испуњавају друге услове прописане овим правилником

Члан 23

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 02-2528/1
1 септембра 1989 године
Београд

Директор
Савезног завода за мере и
драгоцене метале,
Милан Межен, с р

Табела 1

Масена садржај сахара розе у дестилованој води (број грама сахара на 100 г раствора)	Индекс преломана на при 20 °C	Концентрација шећера у ширини (број грама шећера на литар ширине)	Могући запремински садржај алкохола, у % (% vol)
1	2	3	4
10,0	1,34783	82,3	4,7
10,2	1,34814	84,5	4,8
10,4	1,34845	86,6	5,0
10,6	1,34875	88,6	5,1
10,8	1,34906	90,8	5,2
11,0	1,34937	92,9	5,3
2	1,34968	95,0	5,4
4	1,34999	97,1	5,6
6	1,35031	99,3	5,7
8	1,35062	101,4	5,8
12,0	1,35093	103,6	5,9
2	1,35124	105,7	6,0
4	1,35156	107,9	6,2
6	1,35187	110,0	6,3
8	1,35219	112,2	6,4
13,0	1,35250	114,3	6,5
2	1,35282	116,5	6,7
4	1,35313	118,6	6,8
6	1,35345	120,8	6,9
8	1,35376	122,9	7,0
14,0	1,35408	125,1	7,2
2	1,35440	127,3	7,3
4	1,35472	129,5	7,4

Члан 10

Показни уређај рефрактометра може бити аналогни или дигитални

Члан 11

Аналогни показни уређај обухвата скалу снабдевену иглом или показивачем са континуалним или дисконтинуалним померањем

Дужина подељка скале треба да износи најмање 1 cm. Дебљина црта поделе треба да буде приближно једнака дебљини игле или показивача, а највише једнака четвртини дужине подељка

Део игле или показивача који прекрива скалу мора бити једнак најмање трећини најкраће црте поделе

Сваки десети подељак скале мора бити означен бројем, а сваки пети подељак мора се разликовати од осталих

Члан 12

Ако је показни уређај дигиталан, цифре које формирају резултат морају бити висине најмање 2,5 cm

Члан 13

Рефрактометар може бити снабдевен штампачем за штампање резултата мерења

Ако је рефрактометар са дигиталним показним уређајем, одштампани резултат мерења мора представљати поновљено показивање инструмента

Кад је рефрактометар снабдевен аналогним показним уређајем, одштампана вредност је измерена вредност заокружена на најближу половину подељка

Штампање резултата мерења не сме бити могуће пре завршетка мерења

Члан 14

Рефрактометри могу бити снабдевени уређајем за подешавање нуле, при чему подешавање мора бити једноставно и континуално без обзира на тип показног уређаја

Са обе стране нуле подељци морају бити ситнији тако да несигурност подешавања и контроле нуле буде мања од четвртине подељка. Опсег контролне скале која се преклапа са мерном скалом не сме бити шири од једног подељка скале

Прилаз командама за подешавање нуле мора бити заштићен

Члан 15

Рефрактометри који нису опремљени уређајем за подешавање нуле морају бити конструисани тако да резултат који одговара изабраној контролној вредности одступа од те вредности највише за \pm једну четвртину подељка

Такви рефрактометри морају бити опремљени уређајем за самоконтролу контролне вредности

Члан 16

Рефрактометри треба да буду опремљени уређајем који обезбеђује да показивања инструмента одговарају мерним вредностима на температури 20 °C. Такав уређај за температурну компензацију мора да сигнализира увек кад радна температура пређе опсег компензације

Члан 17

Рефрактометри морају бити конструисани тако да промене у границама $\pm 10\%$ називног напона и $\pm 2\%$ називне фреквенције електричног извора не изазивају промене резултата мерења веће од највеће дозвољене грешке рефрактометра

Члан 18

Радна температура рефрактометра треба да буде у границама од + 10 °C до + 30 °C

Члан 19

Део уређаја кроз који пролази течност која се мери,

као и оптичка површина сензора у контакту са флуидом, морају се аутоматски и ефикасно чистити, при чему не сме долазити до оштећења инструмента

Члан 20

Написи и ознаке на рефрактометру морају бити исписани на једном од језика и писама народа, односно на родности Југославије

Написи и ознаке на рефрактометру морају бити јасни, добро видљиви и исписани тако да се не могу избрисати или скинути

Члан 21

На сваком рефрактометру морају бити исписани

- 1) име мерене величине,
- 2) мерна јединица,
- 3) врста мерила (рефрактометар) и ознака типа
- 4) фирма, односно назив или знак произвођача
- 5) службена ознака типа рефрактометра, ако је извршено испитивање типа,
- 6) фабрички број и година производње,
- 7) референтна температура,
- 8) мерни опсег

Члан 22

Рефрактометри који су у употреби пре дана ступања на снагу овог правилника, а нису калибрисани у процентима у складу са одредбама овог правилника, примаће се на преглед ако испуњавају друге услове прописане овим правилником

Члан 23

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 02-2528/1
1 септембра 1989 године
Београд

Директор
Савезног завода за мере и
драгоцене метале,
Милан Межен, с р

Табела 1

Масена садржај сахара розе у дестилованој води (број грама сахара на 100 г раствора)	Индекс преломана на при 20 °C	Концентрација шећера у ширини (број грама шећера на литар ширине)	Могући запремински садржај алкохола, у % (% vol)
1	2	3	4
10,0	1,34783	82,3	4,7
10,2	1,34814	84,5	4,8
10,4	1,34845	86,6	5,0
10,6	1,34875	88,6	5,1
10,8	1,34906	90,8	5,2
11,0	1,34937	92,9	5,3
2	1,34968	95,0	5,4
4	1,34999	97,1	5,6
6	1,35031	99,3	5,7
8	1,35062	101,4	5,8
12,0	1,35093	103,6	5,9
2	1,35124	105,7	6,0
4	1,35156	107,9	6,2
6	1,35187	110,0	6,3
8	1,35219	112,2	6,4
13,0	1,35250	114,3	6,5
2	1,35282	116,5	6,7
4	1,35313	118,6	6,8
6	1,35345	120,8	6,9
8	1,35376	122,9	7,0
14,0	1,35408	125,1	7,2
2	1,35440	127,3	7,3
4	1,35472	129,5	7,4

1	2	3	4
6	1,35503	131,6	7,5
8	1,35535	133,8	7,7
15,0	1,35567	136,0	7,8
2	1,35599	138,2	7,9
4	1,35631	140,4	8,0
6	1,35664	142,6	8,2
8	1,35696	144,8	8,3
16,0	1,35728	147,0	8,4
2	1,35760	149,2	8,5
4	1,35793	151,5	8,7
6	1,35825	153,7	8,8
8	1,35858	155,9	8,9
17,0	1,35890	158,1	9,0
2	1,35923	160,4	9,2
4	1,35955	162,6	9,3
6	1,35988	164,8	9,4
8	1,36020	167,0	9,5
18,0	1,36053	169,3	9,7
2	1,36086	171,5	9,8
4	1,36119	173,7	9,9
6	1,36152	176,0	10,1
8	1,36185	178,3	10,2
19,0	1,36218	180,5	10,3
2	1,36251	182,8	10,5
4	1,36284	185,1	10,6
6	1,36318	187,4	10,7
8	1,36351	189,7	10,8
20,0	1,36384	191,9	11,0
2	1,36417	194,2	11,1
4	1,36451	196,5	11,2
6	1,36484	198,8	11,4
8	1,36518	201,1	11,5
21,0	1,36551	203,3	11,6
2	1,36585	205,7	11,8
4	1,36618	207,9	11,9
6	1,36652	210,3	12,0
8	1,36685	212,5	12,1
22,0	1,36719	214,8	12,3
2	1,36753	217,2	12,4
4	1,36787	219,5	12,5
6	1,36820	221,7	12,7
8	1,36854	224,1	12,8
23,0	1,36888	226,4	12,9
2	1,36922	228,7	13,1
4	1,36958	231,1	13,2
6	1,36991	233,4	13,3
8	1,37025	235,8	13,5
24,0	1,37059	238,2	13,6
2	1,37093	240,3	13,7
4	1,37128	243,0	13,9
6	1,37162	245,0	14,0
8	1,37197	247,7	14,2
25,0	1,37232	249,7	14,3
2	1,37266	251,7	14,4
4	1,37300	254,4	14,5
6	1,37335	256,4	14,7
8	1,37370	259,1	14,8
26,0	1,37405	261,1	14,9
2	1,37440	263,8	15,1
4	1,37475	265,8	15,2
6	1,37510	268,5	15,3
8	1,37545	270,5	15,5
27,0	1,37580	273,2	15,6
2	1,37615	275,2	15,7
4	1,37650	277,9	15,9
6	1,37685	279,9	16,0
8	1,37721	282,6	16,2
28,0	1,37757	284,6	16,3
2	1,37793	287,3	16,4
4	1,37828	289,3	16,5
6	1,37863	292,0	16,7
8	1,37899	294,0	16,8
29,0	1,37935	296,7	17,0
2	1,37971	299,4	17,1
4	1,38006	301,4	17,2

1	2	3	4
6	1,38042	304,1	17,4
8	1,38078	306,1	17,5
30,0	1,38114	308,8	17,6

1105.

На основу члана 80 Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр 37/88), директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК

О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СТАНДАРДИМА ЗА ОЗНАЧАВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ОПРЕМЕ, УРЕЂАЈА И ЕЛЕМЕНАТА

Члан 1

Овим правилником прописују се југословенски стандарди за означавање електричне опреме, уређаја и елемената, који имају следеће називе и ознаке

- 1) Електротехника Означавање опреме, уређаја и елемената ----- JUS N A3 750
 2) Електрична опрема индустријских машина. Означавање елемената на цртежима, шемама, табелама и упутствима ----- JUS N S3 002

Члан 2

Југословенски стандарди из члана 1 овог правилника чине саставни део овог правилника, а објављују се у посебном издању Савезног завода за стандардизацију

Члан 3

Примењивање југословенских стандарда из члана 1 овог правилника није обавезно

Члан 4

Овај правилник ступа на снагу по истеку два месеца од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”

Бр 07-93/192
 21 септембра 1989 године
 Београд

Заменик директора
 Савезног завода за
 стандардизацију,
 Вера Аврамовић, с р

1106.

На основу члана 80 Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр 37/88), директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК

О ЈУГОСЛОВЕНСКОМ СТАНДАРДУ ЗА КАЛЦИЈУМ-КАРБИД

Члан 1

Овим правилником прописује се југословенски стандард за калцијум-карбид, који има следећи назив и ознаку

- Калцијум-карбид Класификација и технички услови ----- JUS N B9 020

Члан 2

Југословенски стандард из члана 1 овог правилника чини саставни део овог правилника, а објављује се у посебном издању Савезног завода за стандардизацију

Члан 3.

Нова опрема и употребљавана опрема морају се после ремонта механички очистити, а нечистоћа одстранити усисавањем или продувавањем чистим и сувим ваздухом или инертним гасом.

После механичког чишћења опрема се чисти растворима хемијских средстава – потапањем опреме у раствор, распршивањем раствора или циркулацијом раствора кроз опрему.

Хемијска средства из става 2. овог члана не смеју да оштећују опрему.

Члан 4.

Опрема очишћена растворима хемијских средстава мора се испрати чистом водом, а квалитет испирања се контролише.

После испирања опрема се суши продувавањем чистим и сувим ваздухом или инертним гасом.

Члан 5.

Одмашћивање се обавља пуњењем опреме растварачем, рециркулацијом растварача кроз опрему или потапањем опреме у растварач.

Растварач којим се одмашћује површина опреме не сме да оштећује површину опреме.

После одмашћивања опреме остаци растварача се уклањају продувавањем чистим и сувим ваздухом или азотом, а квалитет уклањања се контролише.

Члан 6.

За одмашћивање опреме паром растварача користе се растварачи прописани чланом 5. овог правилника.

Опрема се одмашћује непрекидним довођењем пара растварача на површину опреме, на којој се пара растварача кондензује тако да кондензат раствара и спира масноћу према најнижој тачки опреме.

Члан 7.

При одмашћивању паром растварача температура опреме мора бити између тачке мржњења и тачке кључања растварача.

Члан 8.

Одмашћеност опреме контролише се анализом повратног кондензата који не сме да садржи масноће више од 50 mg/l.

Члан 9.

Растварач који је заостао на опреми уклања се на начин прописан чланом 5. овог правилника.

Члан 10.

Одмашћена опрема мора се заштитити од влаге и нечистоће постављањем пластичних капа, слепих прирубница, пластичних уметака и сл. или стављањем у гас под притиском.

Члан 11.

Рад са растварачима и њиховим парама није дозвољен у просторијама у којима има пламена и ужарених предмета.

Вентилација у просторијама у којима се ради са растварачима мора бити таква да задовољи захтеве стандарда JUS Z.B0.001.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 06-93/18
17. јануара 1990. године
Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Верољуб Танасковић, с. р.

1090.

На основу члана 33. став 1. Закона о мерним јединицама и мерилима („Службени лист СФРЈ”, бр. 9/84, 59/86, 20/89 и 9/90), директор Савезног завода за мере и драгоцене метале прописује

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О МЕТРОЛОШКИМ УСЛОВИМА ЗА АУТОМАТСКЕ РЕФРАКТОМЕТРЕ КОЈИМА СЕ МЕРИ МАСЕНИ САДРЖАЈ ШЕЋЕРА У ШИРИ

Члан 1.

У Правилнику о метролошким условима за аутоматске рефрактометре којима се мери масени садржај шећера у ширини („Службени лист СФРЈ”, бр. 70/89) у члану 2. став 1. реч: „рефракције” замењује се речју: „рефлексије”, а речи у заградама: „(потпуног преламања)” бришу се.

Члан 2.

У члану 4. тачка 2. речи: „према конвенцији” бришу се.

Члан 3.

У члану 5. став 1. после речи: „у табели 1” додаје сеarez, а речи у заградама: „(у прилогу)” замењују се речима: „која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.”.

Члан 4.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”.

Бр. 02-2528/2
25. септембра 1990. године
Београд

Директор
Савезног завода за мере и
драгоцене метале,
Михаил Ежов, с. р.

1091.

На основу члана 25. став 2. Закона о мерним јединицама и мерилима („Службени лист СФРЈ”, бр. 9/84, 59/86, 20/89 и 9/90), директор Савезног завода за мере и драгоцене метале прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕТРОЛОШКИМ УСЛОВИМА УРЕЂАЈА ЗА ЗАДАВАЊЕ СИЛЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се метролошки услови које морају испуњавати уређаји за задавање силе – радни еталони јединице силе, класе тачности 0,2 са називном силом од $1 \cdot 10^6$ N (у даљем тексту: уређаји).

Метролошки услови из става 1. овог члана односе се и на секундарне еталоне јединице силе.

Метролошки услови из става 1. овог члана означавају се скраћено ознаком MUS. SE. RE. N-2.

Члан 2.

Под уређајима, у смислу овог правилника, подразумевају се секундарни и радни еталони за задавање силе са хидрауличном или механичком мултипликацијом.

Члан 3.

Наведени појмови, у смислу овог правилника, имају следећа значења:

1) систематска грешка средњих вредности показивања уређаја је количник разлике показивања уређаја и динамометра класе тачности 0,1 са показивањем динамометра класе тачности 0,1.